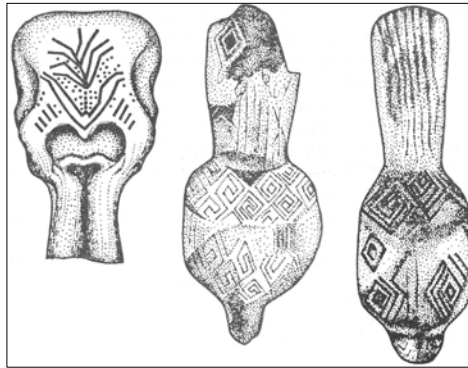
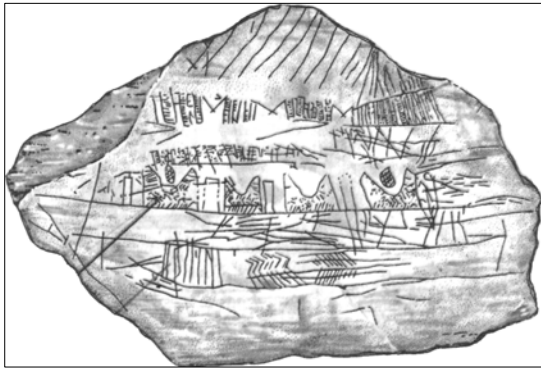

Основна сесія № 1 зовнішнього незалежного оцінювання 2010 року
з історії України від найдавніших часів до початку XXI століття

Умова завдання та правильна відповідь

1 На якому етапі розвитку первісного суспільства на українських землях уперше з'являються наскельні малюнки, різьблені орнаменти на виробах, прикраси?

палеоліту

2. Які найголовніші причини грецької колонізації Північного Причорномор'я та Криму у VII – VI ст. до н. е.?

соціально-економічні

3. Утвердженню Київської Русі як могутньої та впливової держави середньовіччя сприяло
запровадження християнства як державної релігії Русі.

4. Яка культура мала вирішальний вплив на розвиток храмового будівництва Київської Русі в період її розквіту?

візантійська

5. Боротьба київських князів із нападами печенігів успішно завершилася за князя

Ярослава Володимировича.

6. Спасо-Преображенський собор у Чернігові, збудований у XI ст., зображено на фото

7. Вхідження українських земель у XIV ст. до складу Великого князівства Литовського стало результатом

боротьби литовських князів із монгольськими ханами.

8. Якою цифрою на карті позначено землі, що увійшли до складу Великого князівства Литовського за часів правління князя Ольгерда?

3

9. «Панщина» – це

форма земельної відробіткової ренти, що передбачала обов'язкову працю селянина власним реманентом у господарстві землевласника.

10. Формування козацької старшини на Запорозькій Січі в XVI – на початку XVII ст. відбувалося шляхом

виборів.

11. Географічні назви Базавлук, Микитин Ріг, Чортомлик, Олешки пов'язані з місцями

розташування Запорозьких Січей.

12. Яка подія суттєво вплинула на активізацію українського національно-культурного руху кінця XVI – початку XVII ст.?

Укладення Берестейської унії.

13. Хто з козацьких провідників проголосив таку програму своїх дій: *«Правда то, що я лихий, малий чоловік, але мені то Бог дав, що я єсть єдиновладцем і самодержцем руським! Виб'ю з лядської неволі руський народ увесь! Перше я за свою шкоду і кривду воював – тепер буду воювати за нашу православну віру! ...За границю на війну не піду! Шаблі на Турків і Татар не підйму! Досить маю на Україні, Поділлі і Волині... тепер досить достатку і пожитку в землі й князівстві моїм – по Львів, по Холм і Галич»?*

Б. Хмельницький

14. Перебіг подій якого періоду Національно-визвольної війни українського народу середини XVII ст. відображено на карті?

Від початку збройного виступу до Зборівського договору.

15. Ліквідація магнатського землеволодіння, панщини, масове покозачення селянства, формування нової еліти суспільства на основі козацької старшини відбулися в результаті

національно-визвольної війни українського народу середини XVII ст.

16. Відповідно до «Пактів і Конституції прав і вольностей Війська Запорозького» П. Орлика

найвища виконавча влада належала гетьманові та генеральній старшині.

17. Які заходи було здійснено Другою Малоросійською колегією на чолі з П. Рум'янцевим?

Проведено ревізію населення, худоби, землі, споруд, підприємств.

Уведено загальноросійські судові установи.

Упроваджено намісництва, що поділялися на повіти.

18. На карті заштриховано територію

гайдамацького руху «Коліїщина» (1768 р.).

19. Іван Григорович-Барський – це видатний архітектор XVIII ст., представник українського **бароко.**

20. Наприкінці XVIII – на початку XIX ст. на Півдні України (Новоросії) домінувало землеволодіння **поміщицьке.**

21. Які держави володіли українськими землями на початку XIX ст.?

Австрійська імперія
Російська імперія
Османська імперія

22 «Історія Русів», що поширювалася в рукописах у першій половині XIX ст., відображає погляди **автономістів.**

23. Що з указаного нижче характеризує становище західноукраїнських земель у складі Австрійської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.?

Посилення впливу німецької мови та культури.
Домінування поляків і німців в органах влади.
Зміцнення статусу та авторитету греко-католицької церкви.

24. У XIX – на початку XX ст. розвиток машинної індустрії пройшов такі стадії розвитку: *промисловий переворот – індустріалізація – монополізація.*

Реформи 60 – 70-х років XIX ст. на Наддніпрянській Україні сприяли

завершенню промислового перевороту та розгортанню індустріалізації.

25. Під час правління якого російського імператора запроваджено такі заборони: *«Не допускати ввозу в межі імперії... яких би то не було книг і брошур, що видаються за кордоном на малоросійському наріччі. Друкування і видавання в Імперії оригінальних творів і перекладів на тому ж наріччі заборонити, за винятком історичних документів...»?*

Олександра II

26. Викрита російською поліцією «Чигиринська змова» стала свідченням діяльності

народників.

27. Унаслідок оприлюднення 17 жовтня 1905 р. Маніфесту імператора Миколи II про «дарування» населенню громадянських прав і свобод

фактично втратив свою чинність Емський указ.

28. Про кого з історичних діячів йдеться: *«Співзасновник Української національно-демократичної партії (УНДП), згодом її голова. Обирався послом до австрійського парламенту та галицького крайового сейму. У роки Першої світової війни очолював Головну українську раду, а згодом Загальну українську раду. Після проголошення ЗУНР став головою її першого уряду»?*

К. Левицького

29. Ухваливши Другий Універсал, Українська Центральна Рада зобов'язалася

поповнити свій склад представниками національних меншин.

30. Якими цифрами на карті позначено регіональні радянські республіки, утворені більшовиками на початку 1918 р.?

2, 3, 4

31. Однією з причин падіння Української Центральної Ради (УЦР) була

неспроможність УЦР налагодити систему державного управління.

32. Економічна політика гетьмана П. Скоропадського

захищала інтереси промисловців і великих землевласників.

33. Яка подія передувала такому наказу командуючого Південним фронтом М. Фрунзе: *«Наказую: військам фронту вважати Махна та всі його загони ворогами Радянської республіки і Революції... командирам червоних частин махновські загони роззброювати, а ті, що будуть чинити опір, – знищувати...»*?

Розгром військ генерала П. Врангеля в Криму.

34. Зростання обсягів промислового виробництва в Україні в період НЕПу було забезпечено завдяки

скасуванню заборон на приватне підприємництво, упровадженню оренди, економічних методів господарювання.

35. Що з указанного нижче було характерним для культурного життя України в 1921 – 1928 рр.?

Здійснення політики коренізації та її складової – українізації.

Консолідація літераторів, художників, театральних діячів у творчі об'єднання.

Проведення політики ліквідації неписьменності дорослого населення.

36. С. Косіор, виступаючи на з'їзді КП(б)У, заявив, що *«...на Україні класова боротьба більш напружена, ніж в інших містах, і ворог, націоналіст – у нас більш досвідчений, лютіший, ніж де б то не було в інших республіках і областях Союзу».*

Ця теза стала підґрунтям для здійснення в республіці

масових репресій у другій половині 1930-х рр.

37. Другу п'ятирічку в СРСР було проголошено «безбожною п'ятирічкою», «п'ятирічкою знищення релігії». Який із відомих храмів часів Київської Русі зруйновано в цей період?

Михайлівський Золотоверхий собор у Києві

38. Яка політична партія, що діяла на Західній Україні в 1930-х рр., використовувала терористичні методи боротьби?

Організація українських націоналістів (ОУН)

39. Унаслідок територіальних змін у Східній Європі впродовж 1939 – 1940 рр.

більшість українських земель уключено до складу СРСР, Закарпаття залишилося у складі Угорщини.

40. Видатними представниками радянського партизанського руху в роки Великої Вітчизняної війни були
- С. Ковпак, О. Федоров, О. Сабуров.**
41. У результаті успішного проведення в 1944 р. радянськими військами Корсунь-Шевченківської наступальної операції
- створено сприятливі умови для звільнення Правобережної України.**
42. Велика Вітчизняна війна Радянського Союзу завершилася
- оволодінням столицею нацистської Німеччини – Берліном.**
43. Слова Й. Сталіна: *«М'якотілість! Вас обманюють, спеціально доповідають про таке, щоб вас розжалобити і примусити використати резерви»*, адресовані першому секретареві ЦК КП(б)У М. Хрущову з приводу повідомлень про значні жертви під час
- голоду в більшості областей УРСР у 1946 – 1947 рр.**
44. Відмінність процесу радянзації західних областей України (1944 – 1950-ті рр.) від процесу радянської модернізації України (1929 – 1938 рр.) полягала в здійсненні
- відбудови народного господарства.**
45. До компетенції органів влади Української РСР у період «відлиги» були передані питання
- адміністративно-територіального устрою, формування бюджету республіки. розроблення республіканського законодавства про судоустрій і судочинство.**
46. «Раднаргоспи», створені в УРСР у 1957 р., – це
- органи державного управління, утворені за територіальним принципом, що керували промисловістю та будівництвом у межах економічних районів.**

47. Одним із проявів політико-ідеологічної кризи радянської моделі розвитку України в 1970 – на початку 1980-х рр. є

поява концепції «розвиненого соціалізму» внаслідок усвідомлення нереальності побудови комунізму.

48. У листі до Президії Верховної Ради СРСР В. Стус писав: «...Репресії 1972 р. показали, що в дискусії з українськими «дисидентами» влада не знайшла більш переконливих аргументів, ніж застосування сили, а умови в таборах переконали мене у тім, що простір застосування цієї сили не знає кінця».

Перехід влади до застосування сили проти українських дисидентів спричинено

зміною вищого керівництва Комуністичної партії України.

49. Про яке явище йдеться в цитованому документі?

«Найбільшим негативом 1990-х років було «вимивання» активної, продуктивної частини населення – людей молодого та середнього віку – за межі держави. За офіційними даними, Україна втратила близько 3,5 мільйона осіб, третина з яких – кваліфіковані фахівці».

трудова міграція

50. Конституція Української РСР, ухвалена 20 квітня 1978 р., втратила свою чинність

1996 р.

51. Установіть відповідність між назвами творів давньоруської літератури та уривками з них.

«Повість минулих літ»

«Коли ж поляни жили осібно і володіли родами своїми... – то було між них три брати: одному ім'я Кий, а другому – Щек, а третьому – Хорив, і сестра їх – Либідь. ...Зробили вони городок і на честь брата їх найстаршого назвали його Києвом...»

«Києво-Печерський патерик»

«Був дехто з Києва, який постригся під іменем Аганіта... цей Аганіт... допомагав хворим. І коли хто з братії хворів... то оздоровлювався молитвою його. І через те прозваний він був Лікарем, бо дарував йому Господь дар зцілення...»

«Повчання дітям» Володимира Мономаха

*«...Паче всього – убогих не забувайте, годуйте й подавайте сироті
...гордості не майте в серці і в умі. Старих шануй, як отця, а молодих
– як братів. Лжі бережися, і п'янства, і блуду, бо в сьому душа
погибає і тіло...»*

«Слово о полку Ігоревім»

*«Галицький Осмомисле Ярославе! Високо сидиш ти на своїм
золотокованім столі, підпер гори угорські своїми залізними
полками... Стріляй, господарю, Кончака, раба поганого, за землю
Руську, за рани Ігореві, смілого Святославича!»*

52. Установіть відповідність між поняттями та їхніми визначеннями.

«Вотчина»

Комплекс спадкової земельної власності (землі, будівлі, інвентар) та пов'язаних із ним прав на феодално залежних селян.

«Фільварок»

Велике багатогалузеве господарство, засноване на праці кріпосних селян та орієнтоване на виробництво збіжжя на продаж.

«Паланка»

Адміністративно-територіальна одиниця, на які поділялися землі Вольностей Війська Запорозького

«Магістрат»

Орган міського самоврядування в містах, що користувалися магдебурзьким правом.

53. Установіть відповідність між прізвищами діячів та фактами їхньої біографії.

М. Максимович

Перший ректор Київського університету Св. Володимира, автор праці «Основи ботаніки», віршованого перекладу «Слова о полку Ігоревім».

М. Костомаров

Професор Київського університету, автор праць «Богдан Хмельницький», «Мазепа», «Останні роки Речі Посполитої».

Д. Яворницький

Член Харківського історико-філологічного товариства, організатор археологічних розкопок на Запоріжжі. Автор праць «Вольности запорожских козаков», «История запорожских козаков».

М. Грушевський

Дійсний член Наукового товариства ім. Т. Шевченка, автор багатотомної «Історії України-Руси», праць «Очерки истории украинского народа», «Ілюстрованої історії України».

54. Установіть відповідність між назвами документів Української Центральної Ради та наслідками їхнього оприлюднення.

Перший Універсал

Створення Генерального секретаріату, загострення стосунків із Тимчасовим урядом Росії.

Другий Універсал

Збройний виступ самостійників, поповнення складу Центральної Ради представниками національних меншин.

Третій Універсал

Поширення влади Центральної Ради на 9 українських губерній (без Криму), початок соціально-економічних перетворень.

Четвертий Універсал

Підписання Брест-Литовського мирного договору, вступ німецьких і австрійських військ на територію УНР.

55. Установіть відповідність між назвами періодів в історії України та поняттями й термінами, які потрібно використовувати, характеризуючи їх.

Велика Вітчизняна війна (1941 – 1945 рр.)

Мобілізація, евакуація, Голокост, «новий порядок», рух Опору.

Післявоєнна відбудова (1945 – початок 1950-х рр.)

Голод, індустріалізація, колективізація, «ждановщина», «лисенківщина».

Десталінізація (1953 – 1964 рр.)

«Відлига», лібералізація, науково-технічна революція, раднаргоспи, «шістдесятники».

Загострення кризи радянської системи (середина 1960 – початок 1980-х рр.)

«Розвинений соціалізм», «радянський народ», «застій», неосталінізм, Українська Гельсінська група.

56. Установіть відповідність між подіями та датами.

Прийняття Акта проголошення державної незалежності України.	24 серпня 1991 р.
Схвалення Декларації про державний суверенітет України.	16 липня 1990 р.
Всеукраїнський референдум і вибори Президента України	1 грудня 1991 р.
Прийняття Конституції України.	28 червня 1996 р.

57. Установіть послідовність описаних подій Національно-визвольної війни українського народу середини XVII ст.

1 *«Тих польських ратних людей біля Жовтих Вод самовільні козаки, з'єднавшись із татарами, всіх побили, а інших у полон побрали живими разом із сином коронного гетьмана Потоцького...»*

2 *«Сповнені великої радості, вітаємо твою достойність королівську милість зі світлою перемогою над татарами й козаками Хмельницького під Берестечком...»*

3 *«Бачу зле, бо віддав Хмельницький усіх нас у неволю московському цареві... Сам із військом козацьким присягнув і місто Київ силою під каранням мечем до того привів, що присягли всі...»*

4 *«Наш підданий гетьман Богдан Хмельницький, майже поєднавши свої війська з угорцем Ракочієм, послав до Польської держави наказного гетьмана Антіна Ждановича, і Богуна, й інших начальників для спустошення...»*

58. Установіть послідовність здійснення реформ 1860 – 1870-х рр. у Російській імперії.

1 Ліквідація особистої залежності селян від поміщиків, наділення селян землею та визначення за неї повинностей, викуп селянських наділів.

2 Створення виборних місцевих органів самоврядування – земств – у лівобережних та південних губерніях України.

3 Упровадження виборного (на основі майнового цензу) міського самоврядування, створення міських дум і міських управ.

4 Скасування рекрутських наборів та впровадження загальної військової повинності строком до 6 – 7 років.

59. Установіть послідовність ухвалення державно-правових актів України.

- 1 Четвертий Універсал Української Центральної Ради
- 2 Конституція Української Народної Республіки
- 3 Універсал Директорії Української Народної Республіки про злуку УНР та ЗУНР
- 4 Конституція Української Радянської Соціалістичної Республіки

60. Установіть послідовність набуття Україною членства в міжнародних організаціях.

- 1 Співдружність Незалежних Держав
- 2 Нарада (Організація) з безпеки та співробітництва в Європі
- 3 Рада Європи
- 4 Світова організація торгівлі